

PBD-001-001357

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December - 2018

Economics : Paper - 7

(Demography - 1)

(Old Course) (Optional)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001357

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(૨) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧ આર્થિક વિકાસ અને વસ્તીવૃદ્ધિ વચ્ચેનો સંબંધ ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૧ વસ્તીશાસ્ત્ર એટલે શું ? વસ્તીશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪

૨ વસ્તી સંક્રમણનો સિદ્ધાંત વિગતે સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ પ્રો.માલ્થસનો વસ્તી અંગેનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪

૩ પ્રજનનશીલતાનો ખ્યાલ સમજાવી ભારતમાં ઊંચી પ્રજનનશીલતાના કારણો તપાસો. ૧૪

અથવા

૩ ભારતમાં વસ્તી અંગેની માહિતી મેળવવાના સ્ત્રોત તરીકે સંગણનાની ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ વસ્તી પ્રક્ષેપણની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૪ વસ્તી પ્રક્ષેપણનું મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૪

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) અપરિપક્વ જન્મદર
  - (૨) રાષ્ટ્રીય પરિવાર આરોગ્ય મોજણી
  - (૩) જીવન સારણી
  - (૪) સિવિલ રજિસ્ટ્રેશન સીસ્ટમ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) All questions carry equal marks.
  - (2) Answer all the questions on the basis of internal option.

- 1 Discuss the relation between economic development and population growth. 14
- OR**
- 1 What is Demography ? Explain the importance of study of Demography. 14
- 2 Explain in detail the theory of demographic transition. 14
- OR**
- 2 Explain the population theory of Prof. Malthus. 14
- 3 Explain the concept of fertility and examine the causes of high fertility in India. 14
- OR**
- 3 Discuss about the census as source of demographic data in India. 14
- 4 Explain the different techniques of population projections. 14
- OR**
- 4 Explain the importance and limitations of population projections. 14
- 5 Write short note on any **two** from following : 14
- (1) Crude Birth Rate
  - (2) National family health survey
  - (3) Life table
  - (4) Civil registration system.